

Svet
Evropske unije

Bruselj, 21. avgust 2023
(OR. en)

12393/23

AGRI 471
AGRIFIN 101
AGRIORG 98
AGRILEG 164
DELECT 114

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	21. avgust 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	C(2023) 5509 final
Zadeva:	DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../... z dne 17.8.2023 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede tržnih standardov za jajca ter razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 589/2008

Delegacije prejmejo priloženi dokument C(2023) 5509 final.

Priloga: C(2023) 5509 final

Bruselj, 17.8.2023
C(2023) 5509 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 17.8.2023

o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede tržnih standardov za jajca ter razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 589/2008

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE DELEGIRANEGA AKTA

Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007¹ (v nadaljnjem besedilu: uredba o skupni ureditvi trgov) določa pravila o tržnih standardih za jajca in Komisijo pooblašča za sprejemanje delegiranih in izvedbenih aktov na tem področju. Da bi v novem pravnem okviru trg jajc nemoteno deloval, bi bilo treba s takimi akti sprejeti nekatera pravila. Navedeni akti bi morali nadomestiti Uredbo Komisije (ES) št. 589/2008, ki bi jo bilo treba zato razveljaviti.

Komisija je v sporočilu z naslovom Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem napovedala pregled tržnih standardov, da bi spodbudila ponudbo trajnostnih kmetijskih proizvodov in povpraševanje po njih ter okrepila vlogo trajnostnih meril, pri čemer bo upoštevala morebitni vpliv teh standardov na izgubo hrane in količino zavržene hrane.

Ta delegirana uredba predstavlja nekatere spremembe obstoječega pravnega okvira, namenjene okrepitvi trajnostnosti.

2. POSVETOVANJA PRED SPREJETJEM AKTA

Komisija se je na sejah 25. avgusta 2022, 22. septembra 2022 in 20. oktobra 2022 posvetovala s strokovnjaki držav članic v strokovni skupini za kmetijske trge (sektor za proizvode živalskega izvora).

Ob sejah strokovne skupine je bil Evropskemu parlamentu in Svetu poslan osnutek delegiranega akta.

Osnutek delegirane uredbe je bil od 21. aprila do 19. maja 2023 dostopen na portalu Evropske komisije „Povejte svoje mnenje“, da bi zbrali mnenja državljanov in deležnikov. Prejetih je bilo 54 povratnih informacij, od tega 43 % od državljanov EU, 31 % od poslovnih združenj, 15 % od podjetij, 7 % od nevladnih organizacij, 2 % od javnih organov in 2 % od drugih deležnikov. Navedene zahteve in predlogi niso bili povezani z vsebino osnutka. Tisti predlogi in zahteve, ki so bili ustrezni, so se nanašali predvsem na terminološke vidike (različni načini kmetovanja v različnih jezikih), podporo ali nestrinjanje z označevanjem jajc kokoši v veterinarski karanteni kot jajc iz „proste reje“ in široko podporo sončnim panelom na območjih proste reje. Nekatere posamezne predložitve so se nanašale tudi na označevanje aromatiziranih jajc, zahtevo po dodatnih smernicah za izgradnjo sončnih panelov na območjih proste reje in bolj specifične zahteve za dobro počutje živali pri zasnovi in upravljanju izpustov na prostem, vključno s kontrolami. Določbe iz prvotnega osnutka uredbe so bile ohranjene. Uveljavljeni izrazi, ki označujejo načine reje kokoš nesnic v uradnih jezikih EU, so bili ohranjeni iz prejšnje Uredbe (ES) št. 589/2008, z izjemo španskega izraza, ki je bil na posebno zahtevo Španije spremenjen v okviru razprave o osnutku delegiranega akta v strokovni skupini. Španija se je o tem posebnem izrazu posvetovala z nacionalnimi deležniki. Komisija v teh tržnih standardih ni podrobneje opredelila zahtev za dobro počutje živali, saj bi to spadalo na področje zakonodaje o dobrem počutju živali.

Partnerji STO so bili obveščeni.

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 671.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANEGA AKTA

Akt vsebuje 26 členov, ki vključujejo določbe iz Uredbe Komisije (ES) št. 589/2008², ki jih je treba izvajati z delegiranimi akti v skladu s pooblastilom iz členov 75(2), 79, 86(a) in 89 uredbe o SUT. Te določbe se nanašajo na merila za razvrščanje, zahteve za označevanje in pakiranje, vrsto reje in metode proizvodnje, konzerviranje in ravnanje, uporabo neobveznih rezerviranih navedb, ravni dovoljenega odstopanja ter pogoje za uvoz in izvoz.

Delegirane uredbe temeljijo na obstoječem pravnem okviru in predstavljajo nekatere spremembe, med drugim pomisleke glede trajnostnosti in nova pričakovanja potrošnikov.

V primerjavi s trenutno veljavnim pravnim okvirom ta delegirani akt odpravlja minimalni rok trajanja za jajca, pojasnjuje trženje aromatiziranih jajc, usklajuje pravila o označevanju „proste reje“ s pravili, ki se uporabljajo za ekološka jajca, kadar kokoši nesnice nimajo dostopa do izpustov na prostem na podlagi zakonodaje Unije, in razširja dovoljeno uporabo izpustov na prostem, da se omogoči namestitev sončnih panelov.

² Uredba Komisije (ES) št. 589/2008 z dne 23. junija 2008 o podrobnih pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 glede tržnih standardov za jajca (UL L 163, 24.6.2008, str. 6).

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 17.8.2023

o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede tržnih standardov za jajca ter razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 589/2008

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007¹ ter zlasti člena 75(2), člena 79, člena 86, točka (a), in člena 89 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je v sporočilu z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem² napovedala pregled tržnih standardov, da bi spodbudila ponudbo trajnostnih kmetijskih proizvodov in povpraševanje po njih ter okrepila vlogo trajnostnih meril, pri čemer bo upoštevala morebitni vpliv teh standardov na izgubo hrane in količino zavržene hrane. V tem okviru bi bilo treba spremeniti tudi obstoječe tržne standarde za jajca ob upoštevanju tehničnega razvoja in povpraševanja potrošnikov ter razvoja aviarne influence kot dejavnika tveganja za proizvajalce jajc iz proste reje.
- (2) Uredba (EU) št. 1308/2013 je razveljavila in nadomestila Uredbo Sveta (ES) št. 1234/2007³. Del II, naslov II, poglavje I, oddelek 1, Uredbe (EU) št. 1308/2013 določa pravila o tržnih standardih za jajca, ne da bi uvajal kakršne koli bistvene spremembe, in Komisijo pooblašča za sprejemanje delegiranih in izvedbenih aktov na tem področju. Da bi v novem pravnem okviru trg jajc nemoteno deloval, bi bilo treba s takimi akti sprejeti nekatera pravila. Ta uredba in Izvedbena uredba Komisije (EU) .../...⁴[PLAN/2022/1876 – dopolni Urad za publikacije] bi morali nadomestiti Uredbo Komisije (ES) št. 589/2008⁵, ki bi jo bilo treba zato razveljaviti.
- (3) Da bi omogočili nemoteno delovanje trga jajc, bi morali tržni standardi za jajca zajemati merila za razvrščanje, konzerviranje in ravnanje, zahteve za označevanje in pakiranje, uporabo neobveznih rezerviranih navedb, ravni dovoljenega odstopanja ter pogoje za uvoz in izvoz. Ker so vsi ti vidiki tesno povezani, bi morala pravila o tržnih standardih za jajca ostati skladna in zato določena v enem delegiranem aktu.

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 671.

² COM/2020/381 final.

³ Uredba Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode (Uredba o enotni SUT) (UL L 299, 16.11.2007, str. 1).

⁴ Izvedbena uredba Komisije (EU) .../... [PLAN/2022/1876 – dopolni Urad za publikacije] z dne [...] o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede tržnih standardov za jajca (UL L [...], str. [...]).

⁵ Uredba Komisije (ES) št. 589/2008 z dne 23. junija 2008 o podrobnih pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 glede tržnih standardov za jajca (UL L 163, 24.6.2008, str. 6).

- (4) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004⁶ in Uredba (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta⁷ se uporabljata za jajca. Ker sta navedeni horizontalni uredbi pomembni na področju tržnih standardov za jajca in da se zagotovi skladnost, bi se bilo treba čim bolj sklicevati nanju.
- (5) Direktiva Sveta 1999/74/ES⁸ je določila načela za rejo kokoši v različnih sistemih reje. Ker so določbe navedene direktive povezane s tržnimi standardi za jajca in da se zagotovi skladnost, bi se bilo treba čim bolj sklicevati nanjo.
- (6) Določiti bi bilo treba kakovostne lastnosti za jajca razreda A, da se zagotovi visoka kakovost jajc, ki se dobavijo neposredno končnemu potrošniku, in da se določijo merila, ki jih lahko pregledajo inšpekcijske službe. Takšne kakovostne lastnosti bi morale biti v skladu s standardom št. 42 Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) o trženju in nadzoru nad tržno kakovostjo jajc v lupini, namenjenih mednarodni trgovini med državami članicami UN/ECE in z njimi.
- (7) Jajca se na splošno ne bi smela prati ali čistiti, ker se lahko pri tem poškoduje jajčna lupina, ki zaradi več protimikrobnih lastnosti učinkovito ščiti jajce pred vdorom bakterij. Poleg tega se jajca razreda A ne bi smela prati, ker se lahko med pranjem ali po njem poškoduje fizična zaščita, kot je povrhnjica. Takšne poškodbe lahko povzročijo kontaminacijo z bakterijami prek lupine in izgubo vlage, zaradi česar se poveča tveganje za potrošnike, zlasti če pogoji poznejšega sušenja in skladiščenja niso optimalni.
- (8) Vendar se nekateri postopki, kot je obsevanje jajc z ultravijoličnimi žarki, ne bi smeli razlagati kot postopek čiščenja. Vendar se v nekaterih državah članicah uspešno uporabljajo sistemi za pranje jajc, za katere je potrebno dovoljenje in ki se izvajajo pod skrbno nadzorovanimi pogoji. V skladu z mnenjem glede mikrobioloških tveganj zaradi pranja konzumnih jajc, ki ga je Znanstveni odbor za biološka tveganja Evropske agencije za varnost hrane na zahtevo Komisije sprejel 7. septembra 2005⁹, se lahko postopek pranja jajc, ki se izvaja v nekaterih pakirnicah, s higienskega stališča še naprej izvaja, če se med drugim pripravi kodeks ravnanja za sisteme za pranje jajc.
- (9) Jajca razreda A bi bilo treba razvrstiti po masi. Zato bi bilo treba določiti omejeno število masnih razredov in ustrezne jasne navedbe ter minimalne zahteve za označevanje, ki ne izključujejo dodatnega prostovoljnega označevanja, če so izpolnjene zahteve iz Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰.
- (10) Pri pakiranju bi bilo treba razvrščanje jajc po kakovosti in masi dovoliti le podjetjem (pakirnicam), ki imajo prostore in tehnično opremo, primerne za obseg in vrsto svojih dejavnosti, ter ki torej omogočajo ustrezno ravnanje z jajci.

⁶ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L 139, 30.4.2004, str. 1).

⁷ Uredba (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora (UL L 139, 30.4.2004, str. 55).

⁸ Direktiva Sveta 1999/74/ES z dne 19. julija 1999 o minimalnih standardih za zaščito kokoši nesnic (UL L 203, 3.8.1999, str. 53).

⁹ *EFSA Journal*, št. 269, 2005, str. 1.

¹⁰ Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18).

- (11) Da se zagotovi svežost jajc, bi bilo treba določiti najdaljše roke za razvrščanje, označevanje in pakiranje jajc ter označevanje pakiranj.
- (12) Poleg splošne obveznosti, da se v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije zagotovi sledljivost za vsa živila, krmo, živali za proizvodnjo živil in vse druge snovi, namenjene uporabi ali za katere se pričakuje, da se bodo uporabile v živilih in krmi, iz Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹, bi bilo treba zaradi izvajanja pregledov določiti informacije, ki se navedejo na transportnem pakiranju jajc in v spremnih dokumentih.
- (13) Če se jajca dobavljajo v drugo državo članico, je bistveno, da se v proizvodni enoti označijo z oznako proizvajalca. Zlasti jajca razreda B bi bilo treba v primeru, ko samo oznaka proizvajalca ne zadošča za jasno razvrstitev po kakovosti, opremiti z dodatno oznako.
- (14) Opredeliti bi bilo treba značilnosti drugih mogočih oznak za označevanje jajc razreda B iz dela VI, točka III(1), drugi pododstavek, Priloge VII k Uredbi (EU) št. 1308/2013.
- (15) Če se jajca neposredno dobavijo podjetjem živilske industrije za predelavo in obstajajo zadostna jamstva glede njihovega končnega namembnega kraja, lahko države članice izvajalcem, ki to zahtevajo, odobrijo izjeme od zahtev za označevanje, če se jajca neposredno iz proizvodne enote dobavijo živilski industriji.
- (16) Direktiva (EU) št. 1169/2011 določa splošna pravila za vsa živila, ki se dajejo na trg. Vendar bi bilo treba določiti nekatere posebne zahteve za označevanje pakiranj jajc.
- (17) Določiti bi bilo treba navedbe za opredelitev načina reje in minimalne zahteve za sisteme proizvodnje za različne načine reje kokoši nesnic.
- (18) Kadar se jajca prodajajo z neobvezno rezervirano navedbo, ki poudarja posebno svežino jajc, bi bilo treba za takšne oznake določiti najdaljši rok.
- (19) Kadar se jajca prodajajo z oznako o posebni krmni mešanici, s katero se krmijo kokoši nesnice, bi bilo treba določiti minimalne zahteve za uporabo takih navedb.
- (20) Pri prodaji jajc v razsutem stanju bi morale biti potrošniku dostopne nekatere informacije, ki so običajno navedene na pakiranju.
- (21) Poleg splošnih higienskih zahtev za embaliranje in pakiranje živil bi bilo treba določiti nekatere dodatne zahteve, da se zmanjša tveganje kvarjenja ali kontaminacije jajc med skladiščenjem in prevozom. Takšni standardi bi morali temeljiti na standardu UN/ECE št. 42.
- (22) Industrijska jajca niso primerna za prehrano ljudi. Zato bi bilo treba zahtevati namestitve posebnih trakov ali etiket, ki omogočajo enostavno identifikacijo pakiranj s takšnimi jajci.
- (23) Tretje države lahko za trženje jajc uporabljajo drugačne zahteve, kot so določene za Unijo. Da se olajša izvoz, bi bilo treba dovoliti, da jajca, pakirana in namenjena za izvoz izven Unije, izpolnjujejo takšne zahteve.

¹¹ Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

- (24) Določiti bi bilo treba podrobna pravila za oceno enakovrednosti tržnih standardov tretjih držav z zakonodajo Unije, ki jo opravi Komisija na zahtevo tretjih držav. Določiti bi bilo treba pravila o zahtevah za označevanje jajc, uvoženih iz tretjih držav.
- (25) Pri preverjanju izpolnjevanja tržnih standardov bi bilo treba dovoliti nekatera odstopanja. Takšna odstopanja bi se morala razlikovati glede na različne faze trženja.
- (26) Oskrba z jajci za prodajo na drobno v francoskih čezmorskih departmajih je delno odvisna od dobave jajc z evropske celine, saj lokalna proizvodnja še vedno ne zadostuje za zadovoljitev povpraševanja. Glede na trajanje prevoza in podnebne pogoje bi bilo treba za konzerviranje jajc med prevozom v francoske čezmorske departmaje upoštevati poseben dobavni režim, ki zlasti vključuje možnost, da se odpremijo ohlajena jajca. Ta posebni režim je utemeljen zaradi pomanjkanja lokalnih zmogljivosti za proizvodnjo jajc. Ta izredni režim bi bilo treba ohraniti, dokler ne bo vzpostavljena dovolj zmogljiva lokalna proizvodnja.
- (27) Za upoštevanje posebnih pogojev trženja jajc v nekaterih oddaljenih regijah na Finskem bi bilo treba prodajo, pri kateri proizvajalci prodajo jajca maloprodajnim mestom v teh regijah, izvzeti iz zahtev Uredbe (EU) št. 1308/2013 in te uredbe –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba dopolnjuje Uredbo (EU) št. 1308/2013 s pravili o tržnih standardih za jajca kokoši vrste *Gallus gallus*, razen valilnih jajc, zlasti glede:

- (a) meril za razvrščanje;
- (b) konzerviranja in ravnanja;
- (c) zahtev za označevanje in pakiranje;
- (d) uporabe neobveznih rezerviranih navedb;
- (e) ravni dovoljenega odstopanja;
- (f) pogojev za uvoz in izvoz.

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene te uredbe in Izvedbene uredbe (EU) .../... [PLAN/2022/1876 – dopolni Urad za publikacije] se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 2(1) Uredbe (ES) št. 852/2004 ter točk 5.2, 5.3, 5.4 in 7.3 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004.

Poleg tega se uporabljajo še naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „pakiranje“ pomeni embalažo, v kateri so jajca razreda A ali razreda B, razen transportnega pakiranja in zabojnikov z industrijskimi jajci;
- (b) „prodaja jajc v razsutem stanju“ pomeni ponudbo jajc za prodajo na drobno končnemu potrošniku, razen prodaje v pakiranjih;
- (c) „zbiralnica“ pomeni kakršen koli obrat, registriran v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 852/2004 za zbiranje jajc pri proizvajalcu za dobavo pakirnici, na trg, ki prodaja

izključno trgovcem na debelo, katerih podjetja so odobrena kot pakirnice, ali živilski ali neživilski industriji;

- (d) „živilska industrija“ pomeni kakršen koli obrat za proizvodnjo jajčnih proizvodov, namenjenih za prehrano ljudi, razen obratov javne prehrane;
- (e) „neživilska industrija“ pomeni kakršno koli dejavnost za proizvodnjo proizvodov, ki vsebujejo jajca in niso namenjeni za prehrano ljudi;
- (f) „obrati javne prehrane“ pomeni obrate iz člena 2(2), točka (d), Uredbe (EU) št. 1169/2011;
- (g) „jajca“ pomeni jajca v lupini, razen počenih, inkubiranih ali kuhanih, ki so jih znesle kokoši vrste *Gallus* in so primerna za neposredno prehrano ljudi ali za pripravo jajčnih proizvodov;
- (h) „počena jajca“ pomeni jajca z razpokami v lupini in membranah, zaradi česar je izpostavljena njihova vsebina;
- (i) „inkubirana jajca“ pomeni jajca, vložena v inkubator, od vložitve dalje;
- (j) „industrijska jajca“ pomeni jajca, ki niso namenjena za prehrano ljudi;
- (k) „serija“ pomeni jajca v pakiranjih ali v razsutem stanju iz iste proizvodne enote ali pakirnice, zbrana na isti lokaciji, z istim datumom znesenja ali datumom minimalnega roka trajanja ali datumom pakiranja, istim načinom reje ter v primeru razvrščenih jajc enako razvrstitvijo po kakovosti in masi;
- (l) „prepakiranje“ pomeni fizičen prenos jajc v drugo pakiranje ali ponovno označevanje pakiranja z jajci;
- (m) „trženje“ pomeni razpolaganje z jajci z namenom prodaje, vključno s ponujanjem v prodajo, skladiščenjem, pakiranjem, označevanjem, dobavo ali kakršno koli drugo obliko prenosa, bodisi za plačilo ali brez plačila;
- (n) „izvajalec“ pomeni proizvajalca in vsako drugo fizično ali pravno osebo, ki se ukvarja s trženjem jajc;
- (o) „proizvodna enota“ pomeni obrat s kokošmi nesnicami, ki je registriran v skladu z Direktivo Komisije 2002/4/ES¹²;
- (p) „pakirnica“ pomeni pakirni center v smislu Uredbe (ES) št. 853/2004, ki pridobi dovoljenje v skladu s členom 3(2) Izvedbene uredbe (EU) .../...[PLAN/2022/1876 – dopolni Urad za publikacije] in v katerih se jajca razvrščajo po kakovostnih in masnih razredih;
- (q) „končni potrošnik“ pomeni zadnjega potrošnika živila, ki hrane ne bo uporabljal za kakršno koli poslovno dejavnost;
- (r) „oznaka proizvajalca“ pomeni registracijsko številko proizvodne enote v skladu s točko 2 Priloge k Direktivi 2002/4/ES.

Člen 3

Kakovostne lastnosti jajc

1. Jajca razreda A imajo naslednje kakovostne lastnosti:

¹² Direktiva Komisije 2002/4/ES z dne 30. januarja 2002 o registraciji obratov za rejo kokoši nesnic, ki se nanaša na Direktivo Sveta 1999/74/ES (UL L 30, 31.1.2002, str. 44).

- (a) lupina in povrhnjica: normalne oblike, čisti in nepoškodovani;
 - (b) zračni mehurček: višina ne presega 6 mm, nepremičen; za jajca, ki se tržijo kot „ekstra“, ne sme presegati 4 mm;
 - (c) rumenjaki: na presvetljevalni napravi viden le kot senca brez razločno vidnega roba, ob vrtenju se premakne le malo in se vrne v osrednji položaj;
 - (d) beljak: jase, prosojen;
 - (e) zarodek: ne sme biti razvit;
 - (f) tuja snov: ni dovoljena;
 - (g) nenameren tuj vonj: ni dovoljen.
2. Jajca razreda B so tista, ki nimajo kakovostnih lastnosti iz odstavka 1. Jajca razreda A, ki nimajo več navedenih lastnosti, se razvrstijo v razred B. Jajca, ki se ne označijo v 10 dneh po znesenju, so jajca razreda B.

Člen 4

Konzerviranje in ravnanje z jajci

1. Jajca razreda A se ne perejo ali čistijo pred razvrstitvijo ali po njej, razen kot je določeno v odstavku 3.
2. Jajca razreda A se ne pripravljajo za konzerviranje ali ohlajajo v prostorih ali obratih, v katerih se temperatura umetno ohranja pod + 5 °C. Vendar se jajca, ki se med prevozom, krajšim od 24 ur, ali na maloprodajnem mestu oziroma v njegovih prizidkih manj kot 72 ur hranijo na temperaturi, nižji od 5 °C, ne štejejo za ohlajena.
3. Države članice, ki so 1. junija 2003 pakirnicam izdale dovoljenje za pranje jajc, lahko še naprej izdajajo dovoljenja za pranje jajc, če te pakirnice delujejo v skladu z nacionalnimi smernicami za sisteme za pranje jajc. Oprana jajca se lahko tržijo le v državah članicah, v katerih so bila izdana taka dovoljenja.
4. Države članice iz odstavka 3 spodbujajo nosilce živilske dejavnosti k pripravi nacionalnih smernic dobre prakse za sisteme za pranje jajc v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 852/2004.

Člen 5

Razvrščanje jajc razreda A po masi

1. Jajca razreda A se razvrstijo po masi:
 - (a) XL – zelo velika: masa ≥ 73 g;
 - (b) L – velika: masa ≥ 63 g in < 73 g;
 - (c) M – srednja: masa ≥ 53 g in < 63 g;
 - (d) S – majhna: masa < 53 g.
2. Razvrstitev po masi se označi z ustreznimi črkami ali navedbami iz odstavka 1 ali s kombinacijo obeh, kar se lahko dopolni z ustreznimi masnimi intervali.
3. Če so jajca razreda A različnih velikosti pakirana skupaj v istem pakiranju, sta z odstopanjem od odstavka 1 na zunanji površini pakiranja navedeni najmanjša neto masa jajc v gramih in oznaka „Jajca različnih velikosti“ ali enakovredne navedbe.

Člen 6

Rok za razvrščanje, označevanje in pakiranje jajc ter označevanje pakiranj

1. Jajca razreda A se razvrstijo, označijo in pakirajo v desetih dneh od znesenja.
2. Jajca, ki se tržijo v skladu s členom 12, se razvrstijo, označijo in pakirajo v štirih dneh od znesenja.
3. Minimalni rok trajanja iz člena 11(1), točka (d), te uredbe se označi v času pakiranja v skladu s točko 1 Priloge X k Direktivi (EU) št. 1169/2011.

Člen 7

Informacije na transportnem pakiranju

1. Brez poseganja v člen 18 Uredbe (ES) št. 178/2002 proizvajalec v proizvodni enoti na vsakem transportnem pakiranju z jajci navede:
 - (a) ime in naslov proizvajalca;
 - (b) oznako proizvajalca;
 - (c) število jajc in/ali njihovo maso;
 - (d) datum ali obdobje znesenja;
 - (e) datum odpreme.

Če se pakirnice oskrbujejo z nepakiranimi jajci iz lastnih proizvodnih enot na isti lokaciji, se lahko identifikacija na transportnem pakiranju opravi v pakirnici.
2. Informacije iz odstavka 1 se navedejo na transportnem pakiranju in v spremnih dokumentih. Izvod teh dokumentov hranijo vsi izvajalci, ki so jim dobavljena jajca. Izvirnike spremnih dokumentov hrani pakirnica, ki razvršča jajca.

Če se serije, ki jih prejme zbiralnica, razdelijo za dobavo več izvajalcem, se lahko spremni dokumenti nadomestijo z ustreznimi etiketami na transportnih zabojnikih, če te vključujejo informacije iz odstavka 1.
3. Informacije iz odstavka 1, ki se navedejo na transportnem pakiranju, se ne spremenijo in ostanejo na transportnem pakiranju, dokler se iz njega ne odstranijo jajca za takojšnje razvrščanje, označevanje in pakiranje ali nadaljnjo predelavo.

Člen 8

Označevanje jajc za čezmejno dobavo

1. Jajca, ki se dobavijo iz proizvodne enote zbiralnici, pakirnici, živilski ali neživilski industriji v drugi državi članici, se pred odpremo iz proizvodne enote označijo z oznako proizvajalca.
2. Država članica, na ozemlju katere je proizvodna enota, lahko odobri izjemo od zahteve iz odstavka 1, če sta proizvajalec in pakirnica v drugi državi članici podpisala dobavno pogodbo, ki zahteva označevanje v skladu s to uredbo. Takšna izjema se lahko odobri le na zahtevo obeh zadevnih izvajalcev in s predhodnim pisnim soglasjem države članice, v kateri je pakirnica. V takih primerih pošiljko spremlja izvod dobavne pogodbe.
3. Trajanje dobavnih pogodb iz odstavka 2 ne sme biti krajše od enega meseca.

4. Inšpekcijske službe iz člena 9 Izvedbene uredbe (EU) .../... [PLAN/2022/1876 – dopolni Urad za publikacije] v zadevnih državah članicah in vseh tranzitnih državah članicah so obveščene pred odobritvijo izjeme v skladu z odstavkom 2 tega člena.
5. Jajca razreda B, ki se tržijo v drugi državi članici in so označena v skladu z delom VI, točka III(1), drugi pododstavek, Priloge VII k Uredbi (EU) št. 1308/2013, imajo po potrebi oznako iz člena 9 te uredbe, da se zagotovi jasno razlikovanje od jajc razreda A.

Člen 9

Oznake na jajcih razreda B

Oznaka iz dela VI, točka III(1), drugi pododstavek, Priloge VII k Uredbi (EU) št. 1308/2013 je krog s premerom najmanj 12 mm, v katerem je najmanj 5 mm visoka črka „B“, ali dobro vidna barvna pika s premerom najmanj 5 mm.

Člen 10

Označevanje jajc, ki se dobavljajo neposredno živilski industriji

1. Razen če zdravstvena zakonodaja določa drugače, lahko države članice izvajalce na njihovo zahtevo izvzamejo iz obveznosti označevanja iz dela VI, točka III(1), Priloge VII k Uredbi (EU) št. 1308/2013, če se jajca dobavijo neposredno iz proizvodne enote živilski industriji. Za dobavo v celoti odgovarja nosilec živilske dejavnosti, ki se ustrezno obveže, da bo jajca uporabil izključno za predelavo.
2. Kadar se v primerih iz odstavka 1 jajca dobavijo iz proizvodne enote v eni državi članici živilski industriji v drugi državi članici, država članica, v kateri ima proizvodna enota sedež, pred prvo dobavo ustrezno obvesti pristojne organe druge države članice o odobritvi odstopanja za označevanje.
3. Države članice lahko iz obveznosti označevanja izvzamejo jajca, uvožena iz tretje države in dobavljena neposredno živilski industriji, če pristojni organi države članice preverijo njihov končni namembni kraj za predelavo.

Člen 11

Označevanje pakiranj

1. Na zunanji površini pakiranj z jajci razreda A so z dobro vidnim in čitljivim tiskom navedeni:
 - (a) kode pakirnic, v katerih so bila jajca pakirana in po potrebi prepakirana;
 - (b) razvrstitev po kakovosti; na pakiranjih je navedba „razred A“ ali „A“, lahko skupaj z navedbo „sveža“ ali „sveža jajca“;
 - (c) masni razred v skladu s členom 5;
 - (d) minimalni rok trajanja v skladu s členom 9(1), točka (f) Uredbe (EU) št. 1169/2011;
 - (e) navedba „oprana jajca“ za jajca, oprana v skladu s členom 4 te uredbe;
 - (f) napis z nasvetom potrošnikom, naj po nakupu jajca hranijo na hladnem, kot posebna navodila za shranjevanje v skladu s členom 9(1), točka (g), Uredbe (EU) št. 1169/2011.

2. Poleg zahtev iz odstavka 1 je na zunanji površini pakiranj z jajci razreda A dobro vidno in čitljivo naveden način reje.

Za opredelitev načina reje se uporabljajo le naslednje navedbe:

- (a) za konvencionalno rejo navedbe iz Priloge I k tej uredbi;
- (b) za ekološko pridelavo navedbe iz člena 30(1) Uredbe (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta¹³.

Pomen oznake proizvajalca je razložen na pakiranju ali v njem.

3. Odstavek 2 se uporablja brez poseganja v nacionalne tehnične ukrepe, ki presegajo minimalne zahteve za sisteme proizvodnje za različne načine reje kokoši nesnic iz Priloge II in se lahko uporabljajo le za proizvajalce zadevne države članice, če so združljivi z zakonodajo Unije.
4. Na zunanji površini pakiranj z jajci razreda B so dobro vidno in čitljivo navedeni:
 - (a) oznaka pakirnice;
 - (b) razvrstitev po kakovosti; na pakiranjih je navedba „razred B“ ali „B“;
 - (c) datum pakiranja.
5. Države članice lahko za pakiranja jajc, proizvedenih na njihovem ozemlju, določijo, da se etikete pritrdijo tako, da se pri odprtju pakiranj pretrgajo.

Člen 12

Neobvezne rezervirane navedbe v zvezi s kakovostjo

1. Kot dodatna oznaka kakovosti na pakiranjih z jajci razreda A se lahko do devetega dne od znesenja jajc uporablja navedba „ekstra“ ali „posebno sveža“.
2. Kadar se uporabljajo oznake iz odstavka 1, se dan znesenja in rok devetih dni na pakiranju navedeta tako, da sta dobro vidna in čitljiva.

Člen 13

Neobvezne rezervirane navedbe v zvezi s krmo

Kadar se uporablja označevanje vrste krmnega obroka za kokoši nesnice, se uporabljajo naslednje minimalne zahteve:

- (a) žita se lahko navedejo kot sestavina krmnega obroka le, če znašajo najmanj 60 % teže dane krmne mešanice, od tega največ 15 % v obliki stranskih proizvodov žit;
- (b) brez poseganja v najmanjšo vrednost 60 % iz točke (a) v primeru, če je navedeno določeno žito, to predstavlja najmanj 30 % uporabljene krmne mešanice. Če je posebej navedeno več kot eno žito, vsako predstavlja vsaj 5 % krmne mešanice.

¹³ Uredba (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 (UL L 150, 14.6.2018, str. 1).

Člen 14

Informacije pri prodaji jajc v razsutem stanju

Pri prodaji jajc v razsutem stanju je treba potrošniku zagotoviti naslednje informacije, ki so dobro vidne in čitljive:

- (a) razvrstitev po kakovosti;
- (b) masni razred v skladu s členom 5;
- (c) oznaka načina reje iz člena 11(2);
- (d) razlaga pomena oznake proizvajalca;
- (e) minimalni rok trajanja.

Člen 15

Kakovost pakiranj

Brez poseganja v zahteve za embaliranje in pakiranje živil iz poglavja X Priloge II k Uredbi (ES) št. 852/2004 so pakiranja odporna na udarce, suha, čista in v dobrem stanju ter proizvedena iz materialov, ki ščitijo jajca pred tujim vonjem in nevarnostjo kvarjenja.

Člen 16

Pakiranje industrijskih jajc

Industrijska jajca se tržijo v pakiranjih z rdečim trakom ali etiketo.

Na teh trakovih ali etiketah so navedeni:

- (a) ime in naslov izvajalca, ki so mu namenjena jajca;
- (b) ime in naslov izvajalca, ki je odpremil jajca;
- (c) navedba „industrijska jajca“ z velikimi tiskanimi, 2 cm visokimi črkami in navedba „ni primerno za prehrano ljudi“ z vsaj 8 mm visokimi črkami.

Člen 17

Prepakiranje

Pakirana jajca razreda A se lahko prepakirajo le v pakirnicah. V vsakem pakiranju so lahko le jajca iz ene same serije.

Člen 18

Odstopanje zaradi napak v kakovosti

1. Pri pregledih serij jajc razreda A se dovolijo naslednja odstopanja:
 - (a) v pakirnici neposredno pred odpremo: 5 % jajc z napakami v kakovosti;
 - (b) na drugih stopnjah trženja: 7 % jajc z napakami v kakovosti.
2. Za jajca, ki se tržijo z navedbo „ekstra“ ali „posebno sveža“, se ne dovolijo odstopanja glede višine zračnega mehurčka med pakiranjem ali uvozom.
3. Če je v pregledani seriji manj kot 180 jajc, se odstotki iz odstavka 1 podvojijo.

Člen 19

Odstopanje pri masi jajca

1. Razen v primeru iz člena 5(3) se pri pregledu serij jajc razreda A dovoli odstopanje pri masi posameznega jajca. V takih serijah je lahko največ 10 % jajc iz masnih razredov, ki mejijo na razred, označen na pakiranju, vendar ne več kot 5 % jajc naslednjega nižjega masnega razreda.
2. Če je v pregledani seriji manj kot 180 jajc, se odstotki iz odstavka 1 podvojijo.

Člen 20

Odstopanje pri označevanju jajc

Pri pregledovanju serij in pakiranj je dovoljeno odstopanje 20 % jajc z nečitljivimi oznakami.

Člen 21

Jajca za izvoz v tretje države

Jajca, ki se pakirajo in so namenjena za izvoz v tretje države, lahko izpolnjujejo zahteve, ki se razlikujejo od zahtev iz dela VI Priloge VII k Uredbi (EU) št. 1308/2013 in te uredbe, kar zadeva kakovost in označevanje, ali dodatne zahteve.

Člen 22

Uvožena jajca

1. Komisija na zahtevo zadevne države oceni tržne standarde za jajca, ki veljajo v tretjih državah izvoznicah. Pri oceni se upoštevajo pravila o trženju in označevanju, načine reje ter preglede in njihovo izvajanje. Če Komisija ugotovi, da za uporabljena pravila ni zadostnih jamstev glede enakovrednosti z zakonodajo Unije, se jajca, uvožena iz zadevne države, označijo z registracijsko številko, enakovredno oznaki proizvajalca.
2. Vsaka ocena enakovrednosti pravil iz odstavka 1 vključuje oceno, ali izvajalci v zadevni tretji državi učinkovito izpolnjujejo zahteve iz te uredbe. Ocena se redno posodablja. Komisija rezultate ocene objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
3. Jajca, uvožena iz tretjih držav, se jasno in čitljivo označijo v državi porekla z oznako države ISO 3166.
4. Če ni zadostnih jamstev glede enakovrednosti pravil iz odstavka 1, imajo pakiranja z uvoženimi jajci iz zadevne tretje države na zunanji površini dobro vidno in jasno čitljivo navedbo:
 - (a) države porekla;
 - (b) načina reje z navedbo „ne ustreza standardom EU“.

Člen 23

Izjeme za francoske čezmorske departmaje

1. Z odstopanjem od člena 4(2) se lahko jajca, ki so namenjena za prodajo na drobno v francoskih čezmorskih departmajih, v te departmaje odpremijo ohlajena.

2. V primeru iz odstavka 1 tega člena se poleg zahtev iz členov 11 in 14 na zunanji površini pakiranja uporabi navedba „ohlajena jajca“ in podrobnosti v zvezi s hlajenjem. Identifikacijska oznaka za „ohlajena jajca“ je enakostranični trikotnik z vsaj 10 mm dolgimi stranicami.

Člen 24

Izjeme za nekatere regije na Finskem

Za jajca, ki jih proizvajalec prodaja neposredno maloprodajnim mestom v regijah iz Priloge III, ne veljajo zahteve iz dela VI Priloge VII k Uredbi (EU) št. 1308/2013 in te uredbe. Kljub temu je treba ustrezno opredeliti način reje v skladu s členom 11(2) in členom 14, točka (c), te uredbe.

Člen 25

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 589/2008 se razveljavi.

Sklicevanje na razveljavljeno uredbo se šteje za sklicevanje na to uredbo in Izvedbeno uredbo (EU).../... [PLAN/2022/1876 – dopolni Urad za publikacije] ter se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge IV k tej uredbi.

Člen 26

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju, 17.8.2023

Za Komisijo
Predsednica
Ursula VON DER LEYEN